

Berić: Korupcija je nadjačala i etiku i moral za koje se zalaže naša crkva

Pretraži ...

Opće je mišljenje da su protestanti uvelike oblikovali europsku misao, posebno su gradili poslovnu i radnu etiku, razvijali pismenost na narodnim jezicima. Nisu htjeli koristiti grčki i latinski jezik u bogoslužjima, a to je u katoličkoj crkvi usvojeno tek 1965. godine, na Drugom vatikanskom Saboru.

Naravno, značajno su doprinijeli i razvoju skupštinskog modela vlasti i u crkvi i u društvu, tj. demokraciji. Upravo je takva Evangeličko-luteranska crkva koja baštini svoje crkvene postulate iz Lutherovog vremena iz 1570. godine.

Na čelu te Evangeličko-luteranske crkve u Hrvatskoj je gospodin Branko Berić koji je i njezin biskup.

Što čini identitet vaše crkve, tj. njezinu genezu. Poznate su 'tri sole'...

Te tri sole su Sola Fides, Sola Scriptura i Solus Christus i opravdanje vjerom – glavna su načela što čini bit naučavanja te protestantske denominacije.

Sugovornik Berić smatra da je načelo opravdanja vjerom još više približilo njegovu crkvu s rimskom crkvom kada su 1999. godine potpisali zajedno svečanu izjavu u Augsburgu. A Reformacija je, ističe biskup, obnova kršćanske crkve po Riječi Božjom i očišćenje kršćanske crkve od svega što je protiv evanđelja. Upravo je to pokazao 1517. godine sa svojih 95 teza ondašnji katolički redovnik Martin Luther kako bi pokrenuo dijalog u Crkvi kao i dugoočekivane reforme rimske kurije. No, Luther je od strane Rima osuđen i došlo je do raskola, kaže magistar Berić.

No, podsjetio je da su se odnosi između lutherana i rimokatolika jako intezivirali nakon Drugog vatikanskog koncila (protestanti rado koriste sintagmu da je nad Drugim vatikanskim saborom lebdio duh Matina Luthera, op.ur.). I papa Franjo je u prigodi 500. obljetnice Reformacije sudjelovao na svečanosti u Lundu (u Švedskoj) gdje je podržao tu visoku obljetnicu poručivši da su evangelici puno dali katolicima da još više uče i upoznaju Sveto pismo. Inače, zajedničke komisije ovih crkava susreću se i surađuju kontinuirano.

Luteranski i katolički teolozi tim činom u Augsburgu otvorili su još jednu stranicu onog temeljnog konsenzusa biblijskog učenja o opravdanju vjerom i od milosti i to zajedničko tumačenje ili objašnjenje ima jedno povijesno ekleziološko značenje, pojasnio je Berić.

Kako je 500. obljetnica obilježavanja Reformacije odjeknula u Hrvatskoj? Bilo je svečano obilježavanje u HNK-u, ali jedna svečanost se posebno pamti kada je nadbiskup đakovačko osječki Đuro Hranić pokajnički hrabro kazao – da je tadašnje rimsko vodstvo imalo više sluha za tadašnje crkvene prilike, kao i za samoga Luthera, ne bi došlo do raskola u zapadnoj crkvi. Ta izjava imala je veliki odjek u javnosti, a bogoslužje je prenosio HTV. Biskup Berić kazao je da je taj događaj bio iznimno važan kao novi vjetar u leđa evangelicima i protestantima općenito.

Ostalo je još sporno uz ostalo, između katoličke i evangeličke crkve pitanje Euharistije, tj. susret oko zajedničkog stola što je vrlo važno i osjetljivo i teološki i ekleziološki. To će ići, ali vrlo sporo, kaže optimistički Berić. TU još treba strpljenja i ekumenskih nastojanja.

Htjeli smo čuti i nekoliko važnih podataka o toj evangeličkoj crkvi u Hrvatskoj. Pa smo zabilježili:

Crkva je stradala nakon 1945. godine, ubijen je tadašnji biskup Philipp Popp, a vjernici su bili većinom njemačkog – švapskog podrijetla. Potpuno je razbijena i progonjena: Biskup Popp proglašen je ratnim zločincem, a crkva proglašena fašističkom. Još prije rata Nijemaca je

bilo oko 500.000 osobito rasprostranjenih u Slavoniji, Baranji i Srijemu. Konfiscirana je sva imovina. Puno ljudi je protjerano, a ostalo je danas 3.500 evangelika koji su miješano stanovništvo.

Sedamdesetih godina utemeljuje Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik u Zagrebu, a potom i Evandeoski teološki fakultet u Osijeku, na kojima su studirali brojni današnji protestantski svećenici.

– No, možemo reći da smo preživjeli i oživjeli u ustrojenih 10 crkvenih općina s dvije filijale, najveća je ona u Iloku koja ima između 800 i 900 vjernika, a druge se kreću između 50 i 200 evangelika. Poznata je ona u Legradu (Međimurje) odakle ćemo krajem listopada za Dan reformacije prenositi naše bogoslužje, najavio je Berić.

Aktualni biskup evangelički ovdje se s velikim poštovanjem prisjetio prvoga biskupa te crkve iz sedamdesetih godina a to je bio Vladimir Ladislav Deutsch. Jedan je od utemeljitelja fakulteta Matija Vlačić Ilirik, kao i veliki pobornik ekumenizma i sam je sudjelovao u ekumenskom hodu u siječnju u Zagrebu zajedno s kardinalom Franjom Kuharićem, biskupom Antunom Škvorčevićem. Sudjelovali su protestanti, katolici, muslimani na čelu s muftijom Ševkom Omerbašićem.

– Deutsch je bio dobar teolog i autoritet, i u crkvi i u javnosti. On je mene i moju suprugu Ljiljanu uputio na teološki studij kako bismo pomogli u daljnjoj gradnji i organizaciji crkve, što smo vjerujem i uspjeli. Na fakultetu su predavali brojni ugledni teolozi kao što su pokojni Božo Lujić, Adalbert Rebić, Franjo Hohnjec i drugi. Kasnije je fakultet postao članom tj. teološki studij u sastavu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje i danas obrazuje mlade teologe – rekao je Berić.

U zagrebačkom potresu stradala je središnja evangelička crkva u Gundulićevoj ulici koja simbolizira luteransku zajednicu u središtu grada. Pitali smo u kakvom je stanju.

– Crkva je sagrađena u neogotičkom stilu, a arhitekt je bio poznati Herman Bollé. Potres je bio razoran i trebat će velika sredstva za njezinu obnovu, procjena je osam milijuna eura. Pripremili smo nekoliko projekata zahvaljujući Ministarstvu kulture RH, gospodinu Davoru Trupkoviću koji su nam platili 70.000 eura za projektnu dokumentaciju. Nadam se da će uz pomoć države, donacija iz Njemačke i Finske kao i same naše crkve, obnova uskoro početi. Istodobno, obnavljamo i život vjerske općine, pa imamo bogoslužje dva puta mjesečno, svaku drugu nedjelju. A nakon dužeg bolovanja vjerujem da će župnik Moran Rajković moći preuzeti crkvenu općinu i nastaviti živu zajednicu, a ja ću rado u tome pomagati. Ali sada je prioritet obnova i gradnja stradale crkve u Gundulićevoj ulici – istaknuo je biskup Berić.

– Kada se postave prve skele i krene obnova, moći ću mirno i sretno ići u mirovinu – poručio je Berić.

Dotakli smo se i još nekih pitanja kao što su ekumenska kretanja, odnosi prema pravoslavlju posebno kada je riječ o ruskoj državnoj i crkvenoj agresiji na Ukrajinu.

A evangelička crkva u Hrvatskoj potpisala je ugovore i s državom početkom 2000. godine, kao i brojne druge vjerske zajednice. Godišnje iz proračuna imaju oko 150.000 eura.

– Imamo sedam osoba na plaći što je oko 10.000 eura mjesečno, a također moramo plaćati i poreze, doprinose i sva moguća osiguranja. Imamo i oko 3.000 eura pomoći iz crkve u Finskoj. Ukupno izdvajamo 115.000 eura za plaće, a ostatak za sve aktivnosti koje se događaju u crkvenim općinama – objasnio je Berić.

Neizbježno je bilo i pitanje o velikom problemu u društvu, tj. o korupciji.

– U potpunosti se slažem s izjavom riječkog nadbiskupa Mate Uzinića koji je rekao da je korupcija struktura zla koja zarobljuje sve. Naime korupcija je nadjačala i etiku i moral za koje se zalaže naša crkva – rekao je Berić.

U posljednje vrijeme mi smo kao društvo učinkovitiji u negativnom smislu puno više nego u pozitivnom – upozorio je zabrinuto Berić. Bog je postao predmetom kritike. Teze su poput vjera u Boga je nemoralna, a monoteizam se kritizira kao potencijal nasilja, s čuđenjem se pita biskup i dodaje – stoga mi vjernici moramo prije svega tražiti ono što se zove pravda i pravednost. To Bog od nas želi čuti, naglasio je.

I u tom kontekstu komentirao je svoja iskustva s medijima gdje je njegova crkva uglavnom prisutna na HTV-u.

– Još uvijek ih više zanima senzacija a manje objektivnost i istina. Ali i mediji su često odraz društvenog i duhovnog stanja – kaže Berić. Dodao je kako se srušio Berlinski zid, a nije se srušio zid u glavama ljudi.

Još smo htjeli čuti što Berić misli o aktualnim pitanjima, kao što su odnos crkve prema obitelji, braku, ženi, o istospolnim zajednicama kao i nasilju nad ženama.

– Temelj crkve je obitelj, a brak nije sakrament u evangeličkoj crkvi pa se može tihim dogovorima i razgovorima lakše rastati. Ne možemo dati bračni status istospolnim zajednicama niti neki svoj blagoslov. Možemo i to činimo – moliti se za njih – kaže Berić. No još dodaje, evangelička crkva redi žene za svećenice i biskupice. Berićeva pokojna supruga Ljiljana bila je teologinja svećenica, vrlo aktivna u toj crkvi.

A što se tiče nasilja nad ženama, koje je u porastu, gospodin Berić zabrinuto govori da je to veliki društveno crkveni problem. Podsjetio je da je on s pokojnom suprugom prije 15/16 godina pokrenuo projekt pod nazivom 'Crkva mora reći ne nasilju nad ženama'. Ali to je sve brzo zamrlo, kao da nije bilo sluha u javnosti – i tu smo gdje smo.

Na kraju razgovora smo htjeli saznati nekoliko crtica o životu ovog istaknutog evangelika. Magistar teologije Branko Berić aktualni je biskup Evangeličko-luteranske crkve u RH. Na čelu je te povijesne reformacijske crkve posljednjih 20-ak godina od toga je veći dio ordinirao iz Osijeka da bi nakon zagrebačkog potresa počeo obnavljati zagrebačku evangeličku općinu i crkvu. Rođen je u Zagrebu 1954. godine, a priprema se za mirovinu. Ranije je radio u Skupštini grada, u Ministarstvu rada, a potom je završio teološki studij Matija Vlačić Ilirik i posvetio se sve do danas evangeličkoj crkvi.

Kao osoba Berić je vrlo otvoren, dijaloški raspoložen prema svim vjerskim zajednicama u Hrvatskoj. Zaželjeli smo mu daljnji sretan i miran život.

Projekt – Nacionalni i religijski identitet manjina i njihovo pozicioniranje u društvu, kojeg priprema i uređuje Augustin Bašić na multimedijском poslovnom portalu PoslovniFM, finansijski podržava Agencija za elektroničke medije kroz projekt novinarske izvrsnosti za 2023. godinu. Tekst #4.

Autor: Augustin Bašić Foto: Darko Buković/PoslovniFM

Objavljeno 9. listopada 2023. Sva prava pridržana PoslovniFM

AEM   augustin bašić   branko berić   ekumena   etika u poslovanju
nacionalne manjine

VIŠE S WEBA

NEVJEROJATAN TREND STIGAO U HRVATSKU: 'Bilo je pitanje vremena! Obzirom na to što se događa u Europi...'

Oglas

Skupština OBŽ: Stabilan proračun omogućava realizaciju planiranih ciljeva i programa

Gljivice na noktima? Uklonite ovaj problem iz svog života jednom zauvijek

Oglas

Egle Katunar osvojila nagradu za poseban doprinos razvoju i promociji ruralnog turizma

VARIJACIJE | Adamovi sinovi i Evine kćeri

Općina Viljevo stvara preduvjete i za doseljavanje

Sponsored by Midas

